

U S N E S E N Í

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Alexandra Šímy a soudců JUDr. Vladimíry Ladmanové a Mgr. Miroslava Hromady, Ph.D., v právní věci žalobce: ■■■ ■■■ nar. ■■■■■■■■■■, bytem ■■■■■■■■■■ zast. JUDr. Ivo Palkoskou, advokátem v Kladně, Kleinerova 24, proti žalované: **Mgr. ■■■■■■■■■■ nar. ■■■■■■■■■■**, bytem ■■■■■■■■■■, zast. Mgr. Lukášem Eichingerem, advokátem v Praze, Revoluční 3, **o určení vlastnického práva k pozemkům**, o odvolání žalované proti rozsudku Okresního soudu Plzeň-jih ze dne 7.5.2014, č.j. 9 C 113/2012-253,

takto:

- I. Odvolací řízení o odvolání žalované proti výroku ad I. s e z a s t a v u j e .**
- II. Rozsudek soudu I. stupně se v napadené části, tj. ve výroku ad II. o nákladech účastníků, p o t v r z u j e .**
- III. Na náhradu nákladů odvolacího řízení nemá žádný z účastníků právo.**

Odůvodnění

Soud I. stupně napadeným rozsudkem vyhověl žalobě, určil tedy, že žalobce je vlastníkem ideální poloviny pozemků označených v tomto výroku. Žalované uložil povinnost zaplatit žalobci náklady řízení ve výši 59.516,- Kč. V odůvodnění napadeného výroku o nákladech uvedl podrobně, proč nevychází z ust. § 150 o.s.ř. se závěrem, že nebyly prokázány okolnosti hodné zvláštního zřetele ve smyslu tohoto ustanovení. Žalovaná se domáhala aplikace zmírňovacího ustanovení soudu s tím, že je poživatelkou částečného invalidního důchodu 6.160,- Kč měsíčně, ovšem před 5 lety jí bylo vyplaceno z dědictví 569.000,- Kč. Žádného z účastníků tedy nelze považovat za nemajetného, neboť i žalobce zdědil po svém otci majetek. Mezi účastníky probíhá řada sporů týkajících se tohoto majetku, to oba omezuje v možnosti s tímto majetkem nakládat, to však neodůvodňuje rozhodnutí podle ust. § 150 o.s.ř. Žalovaná skutečně konkrétními tvrzeními a důkazy nezpochybňovala vlastnictví žalobce, požadovala ale, aby věc byla projednána s tím, že nárok uplatněný žalobou neuznává. Ani okolnosti sporu tedy nesvědčí o tom, že pro postoj žalované v průběhu řízení či okolností, které vedly k soudnímu uplatnění nároku lze považovat povinnost k zaplacení nákladů úspěšnému žalobci za nepřiměřenou tvrdost. Soud I. stupně také podrobně odůvodnil výši účelně vynaložených nákladů žalobce, které sestávají zejména z odměny advokáta za poskytnutí právní služby dle vyhl. č. 177/1996 Sb. a náhrady hotových výdajů. Uvedl, že ve sporu o určení vlastnictví k pozemkům vycházel z ceny spoluvlastnického podílu, o jehož vlastnictví šlo a cenu stanovil dle vyhl. č. 412/2008 Sb. – o stanovení seznamu katastrálních území s přiřazenými průměrnými základními cenami zemědělských pozemků. Rozlišil odměnu advokáta za úkony poskytnuté do 31.12.2013 a po změně vyhl. č. 177/1996 Sb. Včetně připočtení paušálních náhrad, náhrad za ztrátu času a hotových výdajů jízdného s připočtením částky odpovídající dani z přidané hodnoty činí pak celkové náklady žalobce 59.516,- Kč.

Ve včasném odvolání žalovaná namítla, že poukazuje především na své majetkové poměry, které jsou způsobeny její dlouhodobou invaliditou i několikaletou soustavnou péčí o již zemřelou matku. Žalovaná je rozvedená, v částečném invalidním důchodu, pobírá 6.162,- Kč měsíčně a je dlouhodobě vedena v evidenci uchazečů o zaměstnání. Prostředky z dědictví obdržela již před pěti lety a musela je použít na úhradu nákladů spojených s péčí o nemocnou matku, úhradu nákladů dědického řízení a odměn za právní zastupování. Z důvodu neshod se žalobcem je také vyloučeno nakládat s nemovitostmi, tedy je zpeněžit tak, aby se majetkové poměry žalované zlepšily. Žalovaná také spor nezavinila, nezbylo jí, než se podané žalobě bránit, od počátku nezpochybňovala vlastnické právo žalobce a nelze jí přičítat k tíži, že příslušný katastrální úřad rozhodl ve věci nesprávně. Žádala, aby napadený výrok byl změněn tak, že právo na náhradu nákladů řízení nebude přiznáno žádnému z účastníků.

Odvolací soud přezkoumal napadený výrok a související obsah spisu, aniž k tomu nařídil ústní odvolací jednání (§ 214 odst. 2 písm. e) o.s.ř.) a dospěl k závěru, že odvolání není důvodné.

Předně se odvolací soud ztotožňuje s určením výše nákladů, které žalobci účelně vznikly v dosavadním řízení. Soud I. stupně správně vycházel z pravděpodobné ceny předmětu řízení, neboť nejde o věci penězi neocenitelné. Správně také vycházel z vyhl. č. 177/1996 Sb. a popsal jednotlivé úkony advokáta žalobce, za něž odměna náleží. Lze jen dodat, že podání žalobce ze dne 24.2.2014 označené jako „přípravné podání k ústnímu jednání“ žalobce vyhotovil s ohledem na změny, k nimž došlo za uplynulý rok od posledního jednání ve věci. Za účelně vynaložený náklad je třeba považovat i odměnu advokáta za písemné vyhotovení závěrečného návrhu, protože žalobce ani advokát žalobce se posledního jednání ve věci neúčastnili a závěrečný návrh ústně přednesen nebyl.

Pokud jde o aplikaci zmírňovacího ustanovení § 150 o.s.ř., i zde se odvolací soud ztotožňuje s posouzením věci soudem I. stupně. Použití § 150 o.s.ř. má sloužit k odstranění nepřiměřené tvrdosti, tedy dosažení spravedlnosti pro účastníky řízení. Pouze existence zvláštních okolností, k nimž je třeba přihlédnout, však může odůvodnit rozhodnutí o nákladech jiné než vycházející ze zásady úspěchu ve věci ve smyslu § 142 odst. 1 o.s.ř. Při posuzování okolností hodných zvláštního zřetele je třeba přihlédnout k osobním, majetkovým, výdělečným a jiným poměrům všech účastníků řízení, tedy nejen toho, kterého by podle obecného ustanovení stíhala povinnost nahradit náklady řízení, nýbrž i toho, jehož majetková sféra by byla použitím tohoto výjimečného ustanovení dotčena. Je třeba si povšimnout také okolností, které vedly k soudnímu uplatnění nároku a přihlédnout i k postoji účastníků v řízení. Je-li procesní strana úspěšná, měl by její odpůrce nahradit náklady, které přitom účelně vynaložila, neboť by bylo v rozporu s ochrannou funkcí civilního práva procesního, pokud by civilní proces neumožňoval odstranit zmenšení majetkové sféry účastníka způsobené jenom tím, že byl nucen důvodně hájit svá práva, do nichž někdo jiný zasahoval. Okolnosti zvláštního zřetele pak nelze spatřovat pouze v tom, že by jejich přiznání přivodilo některému z účastníků větší újmu než jeho odpůrci. Aplikaci § 150 o.s.ř. tak neodůvodňuje např. jen to, že majetková situace je u vítězného účastníka o něco lepší než u odpůrce. Aplikace § 150 o.s.ř. tedy přichází v úvahu ve dvou situacích, a to pro poměry účastníků a pro okolnosti případu.

Poměry účastníků, jak je popisují a jak vyplývají z obsahu spisu, jsou srovnatelné. Žádný z nich nemá příjmy z pracovního či podobného poměru, žalovaná pobírá pouze částečný invalidní důchod. Žalobce i žalovaná jsou spoluvlastníky řady nemovitostí, nemohou ovšem s nimi nakládat, zejména v důsledku sporů, případně z důvodů postižení exekucí. Oba

účastníci jsou dědici hodnotného majetku po svém otci, a nelze uzavřít, že by poměry žalobce byly zásadně lepší než poměry žalované, jak je popsala v odvolání.

Okolnosti vzniku sporu a jeho průběhu také nevedou k závěru o tom, že jsou dány mimořádné důvody pro použití zmírňovacího práva soudu. Je zřejmé, že spor vznikl z důvodu neshody dědiců, žalovaná sice nároky žalobce formálně uznávala, ale neučinila nic, aby se neshoda urovnala mimosoudně, ač to žalobce nabízel. Naopak žalovaná se v řízení aktivně bránila, jak je zřejmé např. z vyjádření k odvolání a dovolání.

Odvolací soud tedy v podrobnostech – pokud jde o poměry účastníků a okolnosti věci – poukazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí s tím, že se s ním ztotožňuje. Proto napadený výrok o nákladech účastníků dle § 219 o.s.ř. potvrdil.

Žalovaná původně podala odvolání i proti výroku ad I., tedy výroku rozsudku ve věci samé, ale před tím, než toto odvolání mohlo být projednáno, je vzala zcela zpět. Odvolací soud proto postupoval dle § 207 odst. 2 o.s.ř. a řízení o této části odvolání žalované zastavil.

V odvolacím řízení neměla žalovaná úspěch, žalobci náklady nevznikly. Proto bylo rozhodnuto, že na náhradu nákladů odvolacího řízení nemá žádný z účastníků právo.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí – výroku ad II. je dovolání přípustné dle § 237 občanského soudního řádu. Účastník může podat dovolání do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu u soudu, který rozhodoval v prvním stupni. Proti ostatním výrokům usnesení není odvolání ani dovolání přípustné.

V Plzni dne 03.10.2014

JUDr. Alexander Šíma, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Hana Vocolková